

Số: /BC-BĐT

Hà Nội, ngày tháng năm 2025

BÁO CÁO THẨM TRA

Tờ trình, dự thảo Nghị quyết về việc Ban hành Danh mục các khu vực, di tích, di sản, công trình cần tập trung nguồn lực để bảo vệ, phát huy giá trị văn hóa; danh mục ô phố, tuyến phố đặc trưng, có giá trị văn hóa, lịch sử, danh mục công trình kiến trúc có giá trị để phục hồi, bảo vệ, phát huy giá trị trên địa bàn thành phố Hà Nội (Đợt 1)

(Thực hiện khoản 3, khoản 4 Điều 21 Luật Thủ đô 2024)

(Ban Đô thị trình HĐND Thành phố khóa XVI, kỳ họp thứ 22)

Kính gửi: Hội đồng nhân dân thành phố Hà Nội.

Thực hiện quy định của Luật và phân công của Thường trực HĐND Thành phố, Ban Đô thị đã chủ trì, phối hợp với các Ban HĐND tổ chức thẩm tra Tờ trình số 112/TTr-UBND ngày 17/4/2025 của UBND thành phố Hà Nội và dự thảo Nghị quyết về việc Ban hành Danh mục các khu vực, di tích, di sản, công trình cần tập trung nguồn lực để bảo vệ, phát huy giá trị văn hóa; danh mục ô phố, tuyến phố đặc trưng, có giá trị văn hóa, lịch sử, danh mục công trình kiến trúc có giá trị để phục hồi, bảo vệ, phát huy giá trị trên địa bàn thành phố Hà Nội (Đợt 1). Ban Đô thị báo cáo HĐND Thành phố ý kiến thẩm tra như sau:

I. Về hồ sơ trình, quy định thẩm quyền

1. Về hồ sơ trình

Tờ trình 112/TTr-UBND ngày 17/4/2025 của UBND Thành phố về việc Ban hành Danh mục các khu vực, di tích, di sản, công trình cần tập trung nguồn lực để bảo vệ, phát huy giá trị văn hóa; danh mục ô phố, tuyến phố đặc trưng, có giá trị văn hóa, lịch sử, danh mục công trình kiến trúc có giá trị để phục hồi, bảo vệ, phát huy giá trị trên địa bàn thành phố Hà Nội (Đợt 1) kèm theo dự thảo Nghị quyết, văn bản tham gia ý kiến của Sở Tư pháp và các sở ngành có liên quan.

2. Về thẩm quyền quy định

Theo quy định tại Khoản 3, khoản 4 Điều 21 của Luật Thủ đô năm 2024:

"3. Các khu vực, di tích, di sản, công trình sau đây được tập trung nguồn lực để bảo vệ và phát huy giá trị văn hóa:

a) Khu vực Ba Đình;

b) Di tích lịch sử Khu lưu niệm Chủ tịch Hồ Chí Minh tại Phủ Chủ tịch; Lăng Chủ tịch Hồ Chí Minh, Bảo tàng Hồ Chí Minh;

c) Di tích Trung tâm Hoàng Thành Thăng Long, Văn Miếu - Quốc Tử Giám và các di sản văn hóa khác được Tổ chức Giáo dục, Khoa học và Văn hóa của Liên hợp quốc (UNESCO) công nhận là di sản văn hóa và thiên nhiên thế giới, di sản văn hóa phi vật thể đại diện của nhân loại, di sản văn hóa phi vật thể cần được bảo vệ khẩn cấp, di sản tư liệu thuộc Chương trình Ký ức thế giới;

d) Khu di tích Cổ Loa và các di tích quốc gia đặc biệt khác, các di tích quốc gia, bảo vật quốc gia, di sản văn hóa phi vật thể thuộc danh mục di sản văn hóa phi vật thể quốc gia trên địa bàn Thành phố; di tích cấp Thành phố di sản văn hóa trong danh mục được kiểm kê;

đ) Khu vực Hồ Hoàn Kiếm, khu vực Hồ Tây;

e) Phố cổ, làng cổ, làng nghề, làng có nghề truyền thống tiêu biểu

4. Hội đồng nhân dân Thành phố ban hành danh mục các khu vực, di tích, di sản, công trình cần tập trung nguồn lực để bảo vệ, phát huy giá trị văn hóa quy định tại khoản 3 Điều này; danh mục ô phố, tuyến phố đặc trưng, có giá trị văn hóa, lịch sử, danh mục công trình kiến trúc có giá trị để phục hồi, bảo vệ, phát huy giá trị; quy định việc lập hồ sơ quản lý công trình kiến trúc có giá trị, việc hỗ trợ cá nhân, tổ chức cải tạo, bảo vệ khu vực, công trình kiến trúc có giá trị có nhiều chủ sở hữu."

UBND Thành phố trình HĐND Thành phố ban hành Danh mục các khu vực, di tích, di sản, công trình cần tập trung nguồn lực để bảo vệ, phát huy giá trị văn hóa; danh mục ô phố, tuyến phố đặc trưng, có giá trị văn hóa, lịch sử, danh mục công trình kiến trúc có giá trị để phục hồi, bảo vệ, phát huy giá trị trên địa bàn thành phố Hà Nội (Đợt 1) là đúng thẩm quyền.

II. Về nội dung

Việc ban hành Danh mục các khu vực, di tích, di sản, công trình cần tập trung nguồn lực để bảo vệ, phát huy giá trị văn hóa; danh mục ô phố, tuyến phố đặc trưng, có giá trị văn hóa, lịch sử, danh mục công trình kiến trúc có giá trị để phục hồi, bảo vệ, phát huy giá trị trên địa bàn thành phố Hà Nội (Đợt 1) nhằm cụ thể hóa quy định của Luật Thủ đô năm 2024. Đây là một trong các biện pháp bảo tồn các di sản có giá trị của Thành phố, phát huy giá trị văn hóa, nghệ thuật kiến trúc, thúc đẩy du lịch, phát triển kinh tế, giáo dục và nâng cao nhận thức cộng đồng.

Căn cứ hồ sơ trình đã được các cơ quan chuyên môn của UBND Thành phố thẩm định, ý kiến tham gia của Ban Văn hóa - Xã hội, Ban Đô thị cơ bản thống nhất danh mục như đề xuất của UBND Thành phố tại Tờ trình 112/TTr-UBND ngày 17/4/2025, đồng thời đề nghị UBND Thành phố làm rõ thêm một số nội dung như sau:

1. Rà soát lại danh mục di sản văn hóa phi vật thể (10 Danh mục di tích tiêu biểu do Ủy ban nhân dân thành phố Hà Nội quản lý) tại biểu 1-a và các biểu 1-b và 1-c, tránh trùng lặp.

2. Tại Phụ lục 1-h Di sản văn hóa phi vật thể, UBND Thành phố đề xuất danh mục Làng cổ gồm 02 làng là Đường Lâm và Cự Đà. Trong hai làng, Làng cổ Đường Lâm đã được Thành phố xác định nằm trong Danh mục Làng cổ Hà Nội tại Nghị quyết số 24/2013/NQ-HĐND ngày 04/12/2013 của HĐND Thành phố; Làng Cự Đà là một làng có truyền thống lâu đời, nhưng đang thu thập hồ sơ để được công nhận là Làng cổ (*theo báo cáo của sở Văn hóa và Thể thao*). Và trên địa bàn Thành phố hiện nay còn rất nhiều làng truyền thống khác với những nét văn hóa độc đáo. Do đó, đề nghị UBND Thành phố làm rõ căn cứ, cơ sở đề xuất Làng cổ Cự Đà vào danh mục làng cổ của Hà Nội.

3. Nghiên cứu, đánh giá sự phù hợp với các Nghị quyết của HĐND Thành phố: số 24/2013/NQ-HĐND ngày 04/12/2013, số 04/NQ-HĐND ngày 04/7/2017, số 17/2013/NQ-HĐND ngày 23/7/2013 và tình hình thực tiễn khi đưa Danh mục biệt thự cũ được xây dựng từ trước năm 1954, gồm 222 biệt thự xếp nhóm 1 và 356 biệt thự xếp nhóm 2 và Danh mục công trình kiến trúc công cộng được xây dựng từ trước năm 1954, gồm 40 công trình có giá trị đặc biệt và 33 công trình có giá trị đáng chú ý vào đợt này.

4. Trong quá trình triển khai thực hiện Nghị quyết sau khi đã được phê duyệt cần lưu ý:

- Bổ sung các nguồn lực dự kiến thi hành Nghị quyết như việc bảo vệ, phục hồi và phát huy giá trị di sản (ngân sách nhà nước, nguồn xã hội hóa, hợp tác quốc tế...). Cần có kế hoạch cụ thể về việc huy động, ưu tiên bảo tồn, hoặc cơ chế khuyến khích các tổ chức, cá nhân tham gia bảo vệ di sản.

- Bổ sung lộ trình triển khai cụ thể cho việc bảo tồn, phục hồi, hoặc phát huy giá trị di sản, đặc biệt với số lượng lớn di tích và công trình.

- Bổ sung nội dung ứng dụng công nghệ quản lý: xây dựng cơ sở dữ liệu số hóa cho danh mục di sản, sử dụng công nghệ GIS (Hệ thống thông tin địa lý) để quản lý và giám sát tình trạng di tích, công trình.

- Bổ sung nội dung về cơ chế giám sát và đánh giá việc thực hiện Nghị quyết, xử lý vi phạm (nếu có) đối với các tổ chức, cá nhân gây tổn hại di sản; đảm bảo Nghị quyết được thực hiện hiệu quả, phát hiện kịp thời các vấn đề và tăng tính minh bạch.

- Quá trình triển khai thực hiện cần xin ý kiến tham vấn của các chuyên gia và của cộng đồng dân cư, đặc biệt là những người dân sinh sống và gắn bó với các khu vực, di tích, công trình có giá trị.

- Lưu ý về cách thức quản lý, cơ chế quản lý, kiểm định, đầu tư, hỗ trợ của Trung ương đối với các công trình Trung ương đang quản lý.

IV. Về dự thảo Nghị quyết

Các nội dung trong dự thảo Nghị quyết cơ bản thống nhất nội dung nêu tại Tờ trình của UBND Thành phố. Hình thức, bố cục dự thảo nghị quyết phù hợp với các quy định của pháp luật hiện hành.

Đề nghị HĐND Thành phố giao UBND Thành phố nghiên cứu bổ sung, hoàn thiện những nội dung, ý kiến thẩm tra của Ban Đô thị nêu ở phần trên và ý kiến thảo luận của đại biểu HĐND Thành phố tại kỳ họp trước khi phê duyệt và thực hiện theo quy định./.

Nơi nhận:

- Như trên;
- Thường trực Thành ủy; | (để báo cáo)
- Thường trực HĐND TP; |
- UBND Thành phố;
- Các Ban: Đô thị, Văn Hóa;
- VP: Đoàn ĐBQH và HĐND TP,
- UBND TP;
- Các Sở: QHKT, VH&TT;
- Lưu: VT, BĐT_M.

TM. BAN ĐÔ THỊ
TRƯỞNG BAN

Đàm Văn Huân